

Центральна міська публічна бібліотека
Краматорської міської ради
Організаційно-методичний відділ

Методичний поради́ник
Випуск 6

Організація дистанційної роботи в бібліотеках

Краматорськ, 2020

Організація дистанційної роботи в бібліотеках [Текст]: інструкція із застосування. Методичний poradник. Випуск 6 / укладач: Лісіченко О.М. – Краматорськ: ЦМПБ, 2020. – 12 с.

Укладач: Лісіченко О.М., пров. методист ОМВ ЦМПБ

Комп'ютерний набір: Лісіченко О.М.,
пров. методист ОМВ ЦМПБ

Відповідальний за випуск: Кириленко Т.М.,
завідуюча ОМВ ЦМПБ

Дистанційна робота – форма організації і реалізації спілкування, за якою його учасники здійснюють взаємодію принципово і переважно екстериторіально (тобто, на відстані, яка не дозволяє і не передбачає безпосереднє спілкування учасників віч-на-віч).

Інструменти спілкування при дистанційній роботі з читачами

Електронна пошта – це стандартний сервіс Інтернету, що забезпечує передавання повідомлень, як у формі звичайних текстів, так і в інших формах (програмах, графіці, звуках, відео) у відкритому чи зашифрованому вигляді. В бібліотечній системі електронна пошта може використовуватися для організації спілкування бібліотекаря та читача, співробітників, а також читачів між собою.

Форум – найпоширеніша форма спілкування дистанційно. Кожний форум присвячений будь-якій проблемі або темі. Модератор форуму (мережевий бібліотекар) реалізує дискусію чи обговорення, стимулюючи питаннями, повідомленнями, новою цікавою інформацією. Програмне забезпечення форумів дозволяє приєднати різні файли певного розміру. Кілька форумів можна об'єднати в один великий. Наприклад, під час роботи малої групи читачів над завданням, створюються форуми для кожної окремої групи з метою спілкування під час проведення дослідження або дискусії, потім – обговорення загальної проблеми завдання усіма учасниками процесу (веб-конференція).

Чат – спілкування користувачів мережі в режимі реального часу, засіб оперативного спілкування людей через Інтернет. Є кілька різновидів чатів: текстовий, голосовий, аудіовідеочат. Найбільш поширений текстовий чат. Голосовий чат дозволяє спілкуватися за допомогою голосу. Наприклад, під час вивчення іноземної мови у дистанційній формі є важливим моментом.

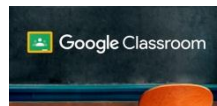

Відеоконференція – це конференція реального часу в on-line режимі. Вона проводиться у визначений день і в призначений час. Для якісного проведення відеоконференції, як і телеконференції, необхідна її чітка підготовка: створення програм (цим займається бібліотекар), своєчасна інформація на сайті і розсилка за списком (виконує бібліотекар-куратор). Відеоконференція – один із сучасних способів зв'язку, що дозволяє проводити заняття у «віддалених групах», коли читач і бібліотекар знаходяться на відстані. Отже, обговорення й прийняття рішень, дискусії, захист проектів відбуваються у режимі реального часу. Бібліотекар і читач можуть бачити один одного, бібліотекар має можливість супроводжувати лекцію наочним матеріалом.

Блог. Це форма спілкування, яка нагадує форум, де право на публікацію належить одній особі чи групі людей. В Інтернет-курсі з мови технології блогу можна використовувати під час навчання у колективі. Наприклад, автор (один читач чи їх група) виконав певне завдання, яке розміщується на блозі, потім автор блогу дає можливість іншим користувачам прочитати і прокоментувати розміщений матеріал.

Середовище Classroom дозволяє організувати онлайн навчання, використовуючи відео, текстову та графічну інформацію, різні додатки Google. Бібліотекар має можливість контролювати, систематизувати, оцінювати діяльність, переглядати результати виконання вправ, застосовувати різні форми оцінювання.

Соціальні мережі та Viber дозволяють створювати закриті групи, чати, обговорення тем, завдань, проблем, інформації.

Організувати роботу всіх користувачів бібліотеки під час дистанційного обслуговування – це та ще задачка для бібліотекарів! Виходом можуть стати платформи для дистанційної роботи, в яких можна легко організувати віддалене спілкування для групи людей. А то і для декількох груп. Легко вести облік, легко давати завдання, легко ці завдання перевіряти, легко створювати новий контент.

Перелік онлайн платформ на допомогу бібліотекарям в організації дистанційної роботи

Назва	Опис
<p>GOOGLE CLASSROOM</p>	<p>Найпростіше організувати онлайн навчання можна за допомогою Google Classroom. Користуватися сервісом можна безкоштовно. Досить мати поштову скриньку на Google. Інтерфейс платформи дуже зручний і простий, тому складнощів в знайомстві з функціями не виникне.</p> <p>Для початку роботи буде корисна відео-інструкція про те, як створити Клас в Google Classroom. Переходьте за посиланням: https://www.youtube.com/watch?v=lgi6lywuycE</p> <p>Переваги:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Це зручна і повністю забезпечена всім необхідним платформа, в якій є всі інструменти для створення, зберігання та обміну інформацією. Зберігання всієї необхідної інформації відбувається в Google Drive, створення документів - в Google Docs, створення презентацій можливо за допомогою Sheets and Slides, планування розкладу за допомогою Google Calendar. Простими словами, тут є абсолютно всі інструменти, які необхідні в плануванні і створенні якісного віддаленого навчання. 2. Є офлайн доступ до інформації. Навіть якщо у вашого читача тимчасово відсутній доступ до інтернету, то він зможе все одно ознайомитися з новим матеріалом. 3. Сервіс повністю безкоштовний. <p>Недоліки:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Арсенал функцій не такий великий, як у інших систем дистанційного навчання. 2. Не зручні посилання на Classroom.
<p>ZOOM</p>	<p>Один з найпопулярніших сервісів для проведення відеоконференцій і онлайн-зустрічей.</p> <p>Переваги:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Платформа працює стабільно, незважаючи на велике навантаження через велику кількість користувачів. 2. Всі інструменти в руках у керівника. Людина, який організовує відеоконференцію може включати і вимикати мікрофон, а також вимикати відео або запитувати включення відео

	<p>у всіх учасників.</p> <ol style="list-style-type: none"> 3. Організатор також може залишати замітки, використовувати інтерактивні елементи для залучення учасників. 4. Демонстрацію екрану можна ставити на паузу. Крім того, можна ділитися не всім екраном, а лише окремими додатками, наприклад, включати демонстрацію браузера. В налаштуваннях можна дати всім учасникам можливість ділитися екранами або ж включити обмеження, щоб робити це міг тільки організатор. 5. В Zoom вбудована інтерактивна дошка, її можна показувати всім учасникам відеоконференції. Цією функцією активно користуються вчителі під час проведення уроків. 6. Можна проводити запис відеоконференції і в потрібні моменти ставити її на паузу. Потім це відео можна розсилати колегам або учням, які запізнилися на Відеовстречу або не могли бути присутніми. 7. В платформі вбудована функція зміни фону відео, якщо ви не хочете, щоб колеги бачили обстановку вашої кімнати. <p>Недоліки:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Деякі користувачі називають збільшення популярності сервісу великим мінусом, так як це може призвести до збоїв в роботі. 2. Складний інтерфейс. 3. Хакерські атаки. Зловмисники використовують підроблені домени Zoom для поширення шкідливого ПЗ і отримання доступу до чужих відеоконференцій. Це швидше виняток з правил, а не тенденція, але випадки «крадіжки» інформації можуть почастішати через активне користування додатком. 4. Тривалість 40 (30) хвилин.
<p>SKYPE</p>	<p>Найпопулярніший глобальний ІРсервіс для голосового та текстового спілкування. Він дозволяє користувачам листуватися, здійснювати звичайні і відеодзвінки в мережі інтернет. Користувачі можуть дзвонити також на стаціонарні та мобільні телефони, використовуючи Skypecredit, преміум акаунти і підписку.</p> <p>Переваги:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Популярність сервісу дає можливість легко зв'язуватися з людьми. Скоріш за все Skur вже встановлений у людини, з якою потрібно зв'язатися. 2. Ви можете показати весь екран, обрану його частина або певне вікно. 3. Skype доступний для Windows, Mac, Linux, а додаток доступний на iPhone, Android, і WindowsPhone. 4. Ви можете створювати відеоконференції за участю до 10 осіб. 5. Skype дозволяє пересилати будь-які файли (mp3, зображення, текст і т.д.) просто перетягуючи їх у вікно чату, що полегшує обмін файлами з колегами. 6. Доступний для Linux. 7. Починаючи з 5 \$ в місяць, ви можете отримати ваш власні

	<p>номер Skype.</p> <p>8. Груповий чати з історією повідомлень.</p> <p>Недоліки:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Вильоти і інші баги превалюють на Android, Windows і інших платформах. 2. Обидві сторони повинні бути онлайн. 3. Немає показу екрану і групових відеодзвінків в Linux.
<p>GOOGLE MEET</p>	<p>Був розроблений спеціально для широкомасштабних відеоконференцій, до яких можна приєднати посилання або код. Ви можете подумати, що Google Meet нагадує Zoom. Але на відміну від Zoom, Google Meet пропонує наскрізне шифрування в кінці для всіх дзвінків.</p> <p>Переваги:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Можете створити або приєднатися до Google Meet і додати до 100 учасників на відео дзвінок. 2. Дзвінки обмежені на 60 хвилин. 3. Google Hangouts можна використовувати для чату або проведення відеодзвінків до 25 учасників. 4. Google Duo – це додаток для відео-чатів, орієнтований на мобільні пристрої. Ви можете додати до 12 учасників. <p>Недоліки:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Google Meet працює у більшості браузерів, але, оскільки це продукт Google, він найкраще працює в Chrome. 2. Немає десктопного додатку, але є додатки для iPhone, iPad та Android. 3. Програми пропонують таку ж функціональність, як веб-сайт.
<p>MOODLE</p>	<p>Одна з найвідоміших платформ, які дозволяють організувати злагоджену навчання онлайн.</p> <p>Для того щоб ознайомитися з базовими особливостями Moodle, рекомендуємо до перегляду відео: https://www.youtube.com/watch?v=Uz-9QPvDrhU</p> <p>Переваги:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Більше функцій, ніж в Google Classroom. 2. Можна завантажити безкоштовні плагіни, які дозволяють зв'язуватися з користувачами в форматі відеоконференцій, а також бути учасником аудіочатов. Є можливість за допомогою такого плагіна скласти своє електронне портфоліо. <p>Недоліки:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Для того щоб встановити систему і користуватися нею, необхідно мати хостинг і домен. І хоча сама програма безкоштовна, але обслуговування хостингу вам виллється в певну копійку. 2. Інструментів так багато, що деякі з них зовсім не стають в нагоді під час використання. 3. Програму потрібно вивчати. Тут все складніше, ніж з Google Classroom.

<p>EDMODO</p>	<p>Один з популярних сервісів, який використовується для того, щоб організувати дистанційний урок. Він досить простий в експлуатації, безкоштовний, має всі необхідні функції. Про подробиці реєстрації дивіться в коротенькому відео: https://youtu.be/6bgxT0k9dUM</p> <p>Переваги:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Досить проста реєстрація, яка не вимагає ніяких завантажень, місця на диску або хостингу. 2. У сервісі немає ніякої нав'язливої реклами, яка заважає процесу роботи. 3. Використання сервісу є безкоштовною. <p>Недоліки:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Інтерфейс повністю англійською мовою. 2. Тут немає такого широкого функціоналу, як, скажімо, в Moodle. Тільки базові функції. 3. Групи, створені в сервісі, немає можливості об'єднати. Тому це здатне ускладнити роботу в деяких моментах.
<p>МІЙ КЛАС</p>	<p>Відмінна українська платформа для онлайн-навчання. Тут зрозумілий, простий і дуже зручний інтерфейс українською мовою, достатня кількість різноманітних функцій, є можливість давати читачам завдання різних форм і складнощів, а також можливість перевірити ці завдання автоматично. https://miyklas.com.ua/</p> <p>Переваги:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Інтерфейс українською мовою. 2. Величезна кількість завдань і тестів (близько 2 млн), які мають різну складність для дітей різних рівнів підготовки. Сайт стане у нагоді для проведення уроків. 3. Є відповіді на завдання для бібліотекарей, щоб зменшити час на перевірку завдань. 4. Є можливість автоматичної перевірки завдань. <p>Недоліки:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Не всі функції безкоштовні. 2. Профіль бібліотекаря проходить перевірку адміністрацією. Адміністрація сайту зв'язується із зазначеним в анкеті закладом, щоб підтвердити вашу особу. На це йде час і процес реєстрації займається не стандартних 20-30 хвилин, а цілих 3-5 годин.
<p>КАНООТ</p>	<p>Платформа для створення вікторин, тестів, дидактичних ігор. Сервіс може бути використано для перевірки знань учнів:</p> <ul style="list-style-type: none"> - учні можуть виконувати завдання на будь-якому пристрої, що має доступ до Інтернету – смартфон, планшет; - завдання можна вставити світлини, відеофрагменти; - учитель може поставити бали за правильність та швидкість виконання; - зареєструватися на сайті можна через GOOGLE або Microsoft профіль, не потрібно створювати наві логіни чи паролі; -

	<ul style="list-style-type: none"> - можна дублювати чи редагувати тести, що значно економить час.
QUIZIZZ	<p>Програма онлайн тестування. Схожа на Kahoot.</p> <ul style="list-style-type: none"> - бібліотекар може створювати свої тести, редагувати їх; - читач, користуючись комп'ютером, ноутбуком або смартфоном вносить ПІН-код і своє ім'я, тобто тести можуть бути відтворені на будь-якому пристрої з доступом до Інтернету; - на відміну від Kahoot в сервісі Quizizz бібліотекар має можливість краще управляти групою користувачів, стежити за індивідуальною роботою кожного читача; - всі користувачів отримують однакові завдання, але кожен з них на своєму пристрої отримує випадкову послідовність питань; - на дисплеї читача на відміну від Kahoot з'являються не тільки символи відповідей, але і повністю все питання із зображенням, яке при бажанні можна збільшити; - при бажанні можна навіть не використовувати проектор для відображення питань. Всі питання і відповіді будуть показані на дисплеї кожного користувача і відображаються на комп'ютері організатора; - бібліотекар відстежує роботу кожного читача; - після кожного тестування можна не тільки ознайомитися з результатами, але і мати можливість отримати дані в таблиці Excel; - при бажанні бібліотекар може скористатися не тільки своїми тестами, але використовувати готові, розміщені в бібліотеці Quizizz.
Google Презентації	<p>Додаток дозволяє працювати з файлами на пристроях Android:</p> <ul style="list-style-type: none"> - створювати та редагувати презентації, відкривати до них доступ та працювати над ними одночасно з іншими користувачами; - працювати навіть без підключення до мережі Інтернет; - додавати коментарі та відповідати на них; - додавати слайди, змінювати їх розташування, формувати текст, вставляти фігури.
Google Форми	<p>Онлайн-сервіс для створення форм зворотного зв'язку, онлайн-тестувань та опитувань. Кожна форма в Google Формах представляє собою веб-сторінку, на якій розміщуються анкета чи питання. Все, що потрібно для роботи з формами, — це мати акаунт в Google.</p>
LearningApps.org	<p>Онлайн-сервіс, який дозволяє створювати інтерактивні вправи. Він є конструктором для розробки різноманітних завдань з різних предметних галузей.</p> <p>Сервіс Learningapps є додатком Web 2.0.</p> <p>Сервіс працює на декількох мовах.</p> <p>Вправу можна запозичити з будь-якого мовного середовища і переробити під український варіант або ж використовувати мовою оригінала.</p>

Дія. Цифрова освіта.	Цифрова грамотність безкоштовно, цікаво та корисно. https://osvita.diiia.gov.ua/
Всеосвіта	Освітня сучасна платформа, яка допоможе бібліотекарю професійно зростати та підвищувати свою майстерність. Тут є всі необхідні інструменти для організації дистанційної роботи, безкоштовна онлайн-бібліотека методичних матеріалів, розробки для розвитку й навчання читачів будь-якого віку.

ОМВ ЦМПБ

Краматорської міської ради

Адреса: вул. Марії Приймаченко, 16

Номер тел.: 7-33-62

Наш e-mail: kram.org.metod@gmail.com

Блог: kram.org.metod@gmail.com